

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa K. Z.
przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Okręgowemu w T., M. B., J. F., D. R. i R. W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 lutego 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 14 grudnia 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...)
na rzecz adw. J. S. wynagrodzenie w kwocie 5400 (pięć tysięcy
czterysta) zł - podwyższone o kwotę należnego podatku od
towarów i usług - tytułem nieopłaconej pomocy prawnej
udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym,**
- 3) nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego
poniesionymi przez pozwanych.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania wobec wykazania przez skarżącego, że sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,

zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ustawodawca zmierza w ten sposób do zagwarantowania, że skarga kasacyjna (nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń) będzie pełnił przypisanie jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 14 grudnia 2018 r. powód K. Z. oparł wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej na podstawie określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Odwołując się do treści wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stwierdzić należy, że nie zostały przez skarżącego przedstawione wystarczające motywy pozwalające na uznanie, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wyróżniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Tych wymogów nie spełnił skarżący powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Nie można bowiem uznać za skuteczne wywiedzenie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej poprzez twierdzenie, że „Sąd II instancji nie dokonał oceny zgromadzonych dowodów w sposób wszechstronny i oparł ustalenia faktyczne tylko na ich części, jak również przyjął za własne dokonane przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne, obdarzając je walorem kompletności oraz niewadliwości (...)”.

Takie bowiem uzasadnianie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi niedopuszczalną ze względu na brzmienie art. 398³ § 3 k.p.c. próbę kwestionowania ustaleń faktycznych Sądu drugiej instancji, którymi Sąd Najwyższy jest związany ma mocy art. 398¹³ § 2 k.p.c. Ponadto w tym zakresie uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej nawiązuje do zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. podniesionego w skardze kasacyjnej (zarzuty nr 1 i 2). Tymczasem zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Z tej przyczyny niedopuszczalne jest oparcie skargi kasacyjnej na zarzucie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. spowodowanego wadliwą oceną dowodów przez sąd drugiej instancji.

Za bezskuteczne należy także uznać wywodzenie „oczywistej zasadności skargi kasacyjnej” na skutek pominięcia odniesienia się przez Sąd drugiej instancji do pominięcia przez Sąd pierwszej instancji wniosków dowodowych zgłoszonych w pozwie w sytuacji, w której w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku jest odniesienie się do tego zarzutu.

O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie przemawiają również podnoszone przez stronę skarżącą zarzuty naruszenia przepisów prawa materialnego: art. 415 w zw. z art. 361 § 1 k.c. oraz art. 442¹ § 1 k.c. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawarto bowiem żadnych argumentów wskazujących na „oczywistość” uchybienia tym przepisom przez Sąd Apelacyjny w (...). Należy przy tym podkreślić, że podstawą oceny przez Sąd Najwyższy zarzutu naruszenia prawa materialnego stanowią ustalenia faktyczne Sądu drugiej instancji, na kanwie których zostały w określony sposób zastosowane przepisy prawa materialnego, a nie ustalenia, których - zdaniem skarżącego – sąd drugiej instancji powinien dokonać w sprawie. Tymczasem oczywistą zasadność naruszenia prawa materialnego przez Sąd drugiej instancji skarżący wywodzi z założenia faktycznego innego niż przyjętego przez ten Sąd.

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozagę – w granicach zaskarżenia – z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). W przedmiocie kosztów postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. uwzględniając sytuację osobistą i majątkową powoda. Natomiast o przyznaniu od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz adw. J. S. wynagrodzenia tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu podwyższonego o kwotę podatku od towarów i usług, na stosowny wniosek, Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 2 w zw. § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 i § 8 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (jedn. tekst: Dz. U. z 2019 r., poz. 18).